

๖. กิจกรรมศึกษาผีเสื้อ อุทยานแห่งชาติปางสีดา
๗. กิจกรรมศึกษาธรณีวิทยา ธรณีศึกษาละลุ และโบราณสถาน ธรณีลานหินตัด

สมควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มศักยภาพให้เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สามารถเป็นกิจกรรมนําร่องในระดับชาติและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผืนป่ามรดกโลกดงพญาเย็น – เขาใหญ่ ให้เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับอาเซียนต่อไป

๓. บทคัดย่อภาษาไทย และ Abstract

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์เพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน เป็นโครงการย่อยของแผนงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างสร้างสรรค์ของผืนป่ามรดกโลกดงพญาเย็น-เขาใหญ่

การศึกษาตามโครงการวิจัยย่อยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ทำการประเมินสถานภาพและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาและพัฒนารูปแบบ กิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อให้เกิดการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน กำหนดแนวทางการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อลดปัญหาการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยว จัดทำระบบฐานข้อมูลรวมถึงการพัฒนา Application เพื่อการใช้งานในรูปแบบที่เหมาะสมกับความพร้อมในพื้นที่ ตลอดจนจัดทำแนวทางและกรอบนโยบาย การบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมต่อการจัดการพื้นที่มรดกโลกดงพญาเย็น-เขาใหญ่

ผลการศึกษา ได้จัดทำระบบฐานข้อมูลการท่องเที่ยวของผืนป่ามรดกโลกดงพญาเย็น-เขาใหญ่ ได้จำแนกแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวได้ทั้งสิ้น ๑๐๖ แหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรม ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลได้เลือกใช้ Application ๒ ประเภท ได้แก่ website กับ Facebook เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ จากการประเมินศักยภาพและความพร้อมของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ และการศึกษาแนวความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเรียนรู้ ประกอบความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ได้คัดเลือกกิจกรรมที่มีศักยภาพและความพร้อมได้ ๑๔ กิจกรรม นำมาจัดทำแผนการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวดูนก กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทดูสัตว์ป่า กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทน้ำตก กิจกรรมท่องเที่ยวเดินป่าศึกษาธรรมชาติป่าดิบเขา (ผาเดียวดาย) กิจกรรมท่องเที่ยวศึกษาตามเส้นทางรถยนต์ กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทล่องแก่งกรณีแก่งหินเพิง ที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการเรียนรู้เรื่องไม้ลานและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ที่อุทยานแห่งชาติทับลาน กิจกรรมท่องเที่ยวศึกษาผีเสื้อ กิจกรรมท่องเที่ยวชมวิว ก.ม. ๒๕ กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทศึกษาประวัติศาสตร์เส้นทางเสด็จคามรอยพ้อที่ช่องกล้าบน กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทอ่างเก็บน้ำ กรณี เขื่อนห้วยโสมง อุทยานแห่งชาติปางสีดา กิจกรรมท่องเที่ยวประเภท ธรณีวิทยา ธรณีศึกษา ละลุ และประเภทโบราณคดี ธรณีศึกษา แหล่งหินตัดสระเพลง อุทยานแห่งชาติตาพระยา กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทเดินศึกษาธรรมชาติ ละเล็งร้อยรู เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ และ กิจกรรมท่องเที่ยวศึกษาดาราศาสตร์ ธรณีศึกษา ศูนย์ธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า

การศึกษาวิจัยตามโครงการวิจัยครั้งนี้ ได้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักและปรัชญาการจัดการอุทยานแห่งชาติ หลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หลักการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรอบแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการ

ท่องเที่ยว และการนำกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา มาเป็นกรอบแนวคิดหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนเพื่อการท่องเที่ยวเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ที่เหมาะสมสามารถทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน และการใช้กิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาที่เหมาะสม สามารถสร้างจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ และหากมีการพัฒนาภาคีเครือข่ายโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม จะทำให้เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพยั่งยืนและสามารถช่วยกระจายนักท่องเที่ยวที่เกิดการกระจุกตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการศึกษากิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้นแบบจำนวน ๑๔ กิจกรรม พบว่ามีกิจกรรมที่มีศักยภาพสูงมากโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์จำนวน ๗ กิจกรรม ได้แก่ ๑. กิจกรรมท่องเที่ยวดูนก กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ๒. กิจกรรมท่องเที่ยวศึกษาตามเส้นทางรถยนต์ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ๓. กิจกรรมท่องเที่ยวดูสัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ๔. กิจกรรมเดินป่าศึกษาธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ๕. กิจกรรมศึกษาป่าลานและการใช้ประโยชน์โดยชุมชน อุทยานแห่งชาติทับลาน ๖. กิจกรรมศึกษาผีเสื้อ อุทยานแห่งชาติปางสีดา และ ๗. กิจกรรมศึกษาธรรมชาติวิทยา กรณีศึกษาละลุ และโบราณสถาน กรณีแหล่งหินตัดสระเพลง อุทยานแห่งชาติตาพระยา ทั้ง ๗ กิจกรรมสมควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มศักยภาพให้เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่สามารถเป็นกิจกรรมนำร่องในระดับชาติและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผืนป่ามรดกโลกดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ให้เกิดความยั่งยืน พร้อมมุ่งสู่การเป็นผู้นำแนวคิดการท่องเที่ยวเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์มาใช้ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อไป

Abstract

The study of the development of tourism activities to learn innovative management for sustainable ecotourism. The project is a sub project of research and development of ecotourism in the creation of the world heritage forest Dong Phrayayen - Khao Yai.

A study by the research project have this objective to estimate the status and activities of ecotourism. Education and development patterns of tourism activities to learn creatively by environment study processes to achieve sustainable management of ecotourism . Define the link approach tourist attraction to reduce the tourists cluster problem. Prepare database system includes Application development for use of appropriate type with preparedness in the area. Including prepare the guidelines and policy framework. Administration ecotourism management with appropriate area at world heritage Dong Phrayayen - Khao Yai.

The results have been presented to the tourism database system of the world heritage forest Dong Phrayayen - Khao Yai ; identified tourism attractions and tourism activities are a total of 106. A website and facebook page will be used to promote the project and information online. And to exchange and transfer knowledge . Assessment of the potential and the availability of ecotourism activities in the area and the concepts of the development activity patterns to learn. The opinions of various experts. A selection of activities that have potential and have 14 things to ecotourism management plan for learning creative activities ,

including bird watching, wildlife watching, waterfalls, nature studies, activities of the rainforest, hiking (Phadeawdai), driving through areas of natural beauty and rafting Kanghinperng, at Khao Yai National Park. Ecotourism activities to learn about sustainable *Corypha* sp. (Lan) at Thap Lan National Park. Activities and studies of butterflies, activities of viewpoint at 25 km, activities related to the King's history at Chongkambon, activities of Huaysamong Dam at Pang Sida National Park, geological study of Lalu, archeology study of Hintudsapeang at Taphraya National Park. Activities of nature studies at Laleangroilu Dongyai sanctuary and nature studies of astronomy at Jedkod – Pongkonsaut and ecotourism center.

Studies by this research project to use sufficiency economy, principles of national park management, principles of sustainable tourism, principles of ecotourism management. Framework to define the quality standard of ecotourism resources to assessment of the potential tourist attraction, tourism activities and apply environment study processes to main framework into the development of sustainable ecotourism to learn creatively. Concluded that the development of a model to create appropriate learning can result in sustainable ecotourism and to use environment study activities appropriately to create awareness of tourists and their involvement in the conservation of natural resources, the environment and efficiency participation. If contracting network development process involved to strengthen ecotourism activities in the study area to effectively sustained and tourists can help spread the concentration effectively.

The study of ecotourism model total 14 activities were found to high potential and very unique total 7 activities to

1. Activities of Bird Study at Khao Yai National Park.
2. Activities of study the car route at Khao Yai National Park.
3. Activities of wildlife viewing at Khao Yai National Park.
4. Activities of nature trail at Khao Yai National Park.
5. Activities of Wild Lan to study and utilization by the community at Thap Lan National Park.
6. Activities of study butterflies at Pang Sida National Park and
7. Activity study of geology at Lalu, archeology study of Hintudsapeang at Taphraya National Park.

And 7 deserving promotion activities to encourage research to further develop, to enhance the ecotourism activities can a pilot activities at the national level and the forest ecotourism world heritage Dong Phrayayen - Khao Yai achieve sustainability. Aim to be the leader to learn innovative ideas for ecotourism activities in the ASEAN.

.....